

IBOR átállás - általános tudnivalók

A bankközi kamatlábak (IBOR-ok) használata 2021 végéig megszűnt, és az IBOR átállás folyamatával új, alternatív referencia-kamatlábak (ARK) jelentek meg.

A bankközi kamatlábak (IBOR-ok) története, referenciakamatként való használatának kialakulása

A bankközi kamatlábak (IBOR-ok) - ezen belül a Londoni Bankközi Kínálati Kamatláb (LIBOR) - a nemzetközi pénzpiacokon nagyon széles körben használt és hosszú ideje elfogadott, rövid lejáratú, fedezetlen bankközi hitelek referenciakamatlábainak gyűjtőneve. Meghatározott bankok naponta becsült saját bankközi hitelköltségeik átlagán alapulnak és különböző devizanemekben, illetve futamidőkre jegyzik őket.

Az idők folyamán a bankközi kínálati kamatlábak jelentősége folyamatosan nőtt, egyes becslések szerint manapság már több mint 350 ezer milliárd dollárnyi pénzügyi szolgáltatás árazásához használják referenciakamatként, többek között kötvényekhez, derivatív termékekhez, jelzáloghitelekhez és egyéb hitel típusú pénzügyi termékekhez. Az IBOR-okat hitelintézetek, vállalatok, az állami szféra és a lakossági ügyfelek egyaránt használják. Az IBOR-okat nemcsak pénzügyi szolgáltatásokhoz kapcsolódó szerződéseknél, hanem piaci elemzésekhez, értékelésekhez is használják.

Mit jelent és miért szükséges az IBOR-átállás?

2013-ban a Pénzügyi Stabilitási Tanács (FSB) elhatározta, hogy egy nagyon mélyreható elemzést és áttekintést készít a világszerte alkalmazott referencia-kamatlábokról. Ennek az alapos munkának az eredménye vezetett arra a felismerésre, hogy a különféle reformok ellenére, amelyek a pénzügyi folyamatok megerősítését szolgálták, bizonyos, a bankközi kamatlábak stabilitását és megbízhatóságát veszélyeztető tényezőket nem sikerült eredményesen kezelni.

2017-ben az Egyesült Királyságnak, egyebek közt a LIBOR szabályozásért felelős, ún. Pénzügyi Magatartást Felügyelő Hatósága (FCA) úgy határozott, hogy 2021. december 31-ét követően nem kötelezi a bankokat a LIBOR kamatláb-jegyzések benyújtására. Az FCA kezdeményezésére indult el az a folyamat, amelyet ma IBOR-átállásnak, vagy IBOR-kivezetésnek nevezünk, és amely egy hosszú, több évig tartó folyamat, amelynek során a (L)IBOR referenciakamatok kivezetésre kerülnek és a megszűnik a régi és új szerződések LIBOR-tól való függősége. Az ICE (Intercontinental Exchange) referenciakamatokért felelős adminisztratív szervezete (IBA) 2021. év végétől beszüntette a GBP, az EUR, a CHF és a JPY fixingek közzétételét, továbbá szintén megszüntette az 1 hetes és 2 havi USD LIBOR fixingek jegyzésének közzétételét is. A szervezet 2023. június 30-tól beszünteti az egyéb futamidejű (2 hetes, 1 havi, 3 havi, 6 havi és 12havi) USD LIBOR fixingek közzétételét is.

Fontos megjegyezni, hogy néhány nem LIBOR alapú bankközi kamatláb - pl. az EURIBOR, vagy a Tokiói Bankközi Kínálati Kamatláb, a TIBOR – közzététele továbbra is fennmarad.

Milyen referenciakamat lép a (2 hetes, 1 havi, 3 havi, 6 havi és 12havi) USD LIBOR-ok helyébe?

Az IBOR-átállás, vagy IBOR-kivezetés első lépése új alternatív referencia-kamatlábak (ARK) meghatározása volt, amelyek az IBOR-ok helyébe léphetnek. A nemzetközi gazdasági élet szereplői - a magán és állami szektorban egyaránt - hosszasan dolgoztak ezeknek a helyettesítő referencia-kamatlábaknak a kialakításán, kiválasztásán, és jelenleg új megállapodások vannak kidolgozás alatt a piac résztvevői között, azzal a céllal, hogy minél hamarabb világossá váljon, hogy a javasolt új

referencia-kamatlábak közül melyek válnak majd általánosan elfogadottá, és az átmenet hogyan lehessen zökkenőmentesen lebonyolítható.

Az USD LIBOR alternatívái:

Megszűnő kamatláb	Alternatív referencia-kamatlábak
LIBOR USD	SOFR , fedezett egynapos finanszírozási ráta (fedezett ügyletek) TERM SOFR , előretekintő SOFR ráta, amely a CME Group Benchmark Administration Limited (CBA) vonatkozó szabályzatának mindenkori előírásai szerint megállapított

Az új alternatív referencia-kamatláb több szempontból is eltér az IBOR-októl. A különböző IBOR ráták fedezetlen bankközi hitelek kamatlábat becsülik meg különböző futamidőkön. Mint ilyenek, előremutató kamatlábak, amelyek fedezetlen banki hitelkockázatot tartalmaznak. Ezzel szemben az ARK-k egynapos kamatok, amelyek csekély vagy semmilyen hitelkockázatot nem tartalmaznak. Ezenkívül az ARK-kat megalapozó piacok lényegesen aktívabbak, mint az IBOR-okat megalapozó piacok. Ezért, bár az IBOR-ok jelentős mértékben támaszkodnak szakértői megítélésre, az ARK-k tranzakcióalapúak.

A LIBOR referencia kamatláb kivezetésének hatásai lakossági ügyfelekre vonatkozóan

A lakossági ügyfelek körében 2021. december 31-vel megszűnt a LIBOR referencia-kamatláb. Az amerikai dollár LIBOR alapú betétek esetében azonban 2023. június 30-ig nem várható változás.

Az FCA (Pénzügyi Magatartást Felügyelő Hatóság) és ICA (Intercontinental Exchange) döntése alapján a legtöbb LIBOR referencia kamatláb megszüntetésre került 2021. 12. 31. napjával. Az OTP Bank Nyrt. lakossági ügyfelei közül a deviza megtakarítási számlával rendelkező ügyfelek érintettek a LIBOR kivezetésében. Mivel a kamatszámítás alapját jelentő LIBOR, mint referencia kamatláb kivezetésre kerül, így az OTP Bank Nyrt.-nek is az érintett betétek esetében alternatív referencia kamatlábakat kell alkalmaznia. Az új referencia kamatláb az USD LIBOR alapú betétek esetében az CME Term SOFR nevezetű alternatív kamatláb lesz, egyúttal az USD LIBOR referencia kamatbázisok 2023. június 30-án megszűnnek. A változtatást az OTP Bank Nyrt. a mindenkor hatályos, „A lakossági bankszámlákról, betétekről és a Folyószámlahitelről – Betétek” c. Üzletszabályzat VIII. 1.2.2. pontja alapján 2023. július 1.-én fogja végrehajtani. Ezen dátumot követően az érintett betétekre vonatkozó kamatszámítás az új referencia kamatláb alapján történik. Ügyfeleink részéről további teendőt nem igényel a változtatás.

LIBOR kivezetése a Bank nem lakossági ügyfeleit érintően

Az USD LIBOR kamatbázis helyett új, alternatív kamatbázisra átszerződés válhat szükségessé, amivel kapcsolatban az OTP Bank Nyrt. közvetlenül, írásos ajánlat útján keresi meg az érintett szerződéssel rendelkező ügyfeleit.

A 2 hetes, 1 havi, 3 havi, 6 havi és 12havi USD LIBOR bankközi ajánlati kamatlábak jegyzésének 2023. június 30-ával történő megszűnésében az OTP Bank Nyrt. azon nem lakossági ügyfelei érintettek, akikkel kötött pénzügyi szolgáltatás nyújtására irányuló szerződésben a megszüntetésre kerülő USD LIBOR érték, mint referencia kamat, kamatbázis került feltüntetésre. Ezen szerződések esetében szükségessé válhat az USD LIBOR kamatbázisok helyett új, alternatív kamatbázisra történő átszerződés,

aminek érdekében az OTP Bank Nyrt. az új referencia kamatlábra, s amennyiben a szerződés gazdasági egyensúlyának fenntartása indokolja, korrekciós kamatlábra vonatkozóan közvetlenül, írásos ajánlat útján keresi meg az érintett szerződéssel rendelkező ügyfeleit. USD LIBOR helyett a TERM SOFR a preferált alternatív kamatlábas.